

SRR 2/2010 rd

**STATSRÅDETS REDOGÖRELSE
OM RAMAR FÖR STATSFINANSERNA 2011—2014**

Statsrådet har gett följande ramar för statsfinanserna 2011—2014

RAMAR FÖR STATSFINANSENA 2011—2014

Statsrådet har i dag, sedan ärendet undergått förberedande behandling i finansutskottet, med stöd av 1 § i förordningen om statsbudgeten (1243/1992) och statsrådets beslut av den 24 april 2003 om principerna för uppgörande av ramförslag för statsfinanserna, budgetförslag samt verksamhets- och ekonomiplaner meddelat följande beslut om ramarna för statsfinanserna:

1. Den ekonomiska utvecklingen och finanspolitiken

Det uppskattas att den finska samhällsekonomin återhämtar sig från den djupa ekonomiska krisen på medellång sikt i takt med det övriga Europa. I och med att världshandeln och exportmarknaderna återhämtar sig beräknas exporten igen börja öka snabbt. Även den inhemska efterfrågan ökar då läget på arbetsmarknaden förbättras och de uppdämda investeringsbehoven omsätts i praktiken. Den ekonomiska strukturförändringen, befolkningens stigande medelålder och den omständigheten att produktionen flyttas närmare exportmarknaderna och till länder med lägre produktionskostnader leder emellertid till att den ekonomiska tillväxten blir långsammare mot mitten av detta årtionde. Återhämtningen efter recessionen kan sålunda inte jämföras med den snabba uppgången efter depressionen i början på 1990-talet.

Situationen på arbetsmarknaden förbättras på medellång sikt och antalet arbetsplatser beräknas öka snabbt. Samtidigt förvärras dock matchningsproblemen på arbetsmarknaden. Nya arbetsplatser uppstår inte på de orter och i de branscher som förlorade arbetsplatser under recessionen. Detta fördröjer sysselsättningstillväxten. Också befolkningens stigande medelålder börjar strama åt arbetsmarknaden under detta årtionde.

Spåren efter recession kommer att synas i den offentliga ekonomin ännu under många år. Den starka finansieringsbalansen inom den offentliga ekonomin förändrades år 2009 snabbt till ett underskott på nästan 2 ½ procent i förhållande till totalproduktionen. Under innevarande år beräknas underskottet öka till ca 4 procent och sålunda överskrida den underskottsgräns på 3 procent som uppställts i EU:s stabilitets- och tillväxtpakt. Överskridningen torde dock bli kortvarig, eftersom underskottet år 2011 uppskattas minska till drygt 2 procent i förhållande till bruttonationalprodukten. Även om den ekonomiska återhämtningen stärker den offentliga ekonomin de kommande åren, beräknas den offentliga ekonomin totalt sett, utan nya åtgärder som stödjer tillväxten eller stärker den offentliga ekonomin, visa ett klart underskott ännu år 2014.

Den djupa recessionen och den offentliga ekonomins drastiskt försvagade finansiella ställning till följd av den har på ett genomgripande sätt ändrat utgångspunkten för fi-

nanspolitiken. De mål som i regeringsprogrammet uppställts för sysselsättningen och den offentliga ekonomin kommer inte att nås. Den offentliga ekonomin befinner sig i en allt mer sårbar ställning när det gäller att ta emot de utgiftstryck som befolkningens stigande medelålder och den minskande skattebasen medför. Tryggandet av den offentliga ekonomins hållbarhet utgör en allt större utmaning.

Inom den ekonomiska politiken är det inom de närmaste åren viktigt att genomföra en strategi där man frigör sig från recessionen och där man förenar tillväxtstödjande åtgärder med anpassningsåtgärder inom den offentliga ekonomin. Inom finanspolitiken behövs det strategier och åtgärder som bidrar till att stärka den offentliga ekonomins hållbarhet på lång sikt. Hållbarheten kan i princip förbättras på tre olika sätt: med strukturella reformer, höjda skatter eller minskade utgifter. Av dessa alternativ har regeringen betonat sådana strukturella reformer som förbättrar den offentliga ekonomins hållbarhet, och den viktigaste av dem är att förlänga arbetskarriärerna.

Regeringen gör upp en plan för att stabilisera den offentliga ekonomin och åtgärda hållbarhetsunderskottet efter det att den före budgetmanglingen har fått tillgång till resultatet av den beredning som utförs på trepartsnivå. De balanserande åtgärderna dimensioneras och förläggs tidsmässigt så, att de inte stör ekonomins återhämtning eller sysselsättningstillväxten.

Eftervården efter recessionen tar flera år i anspråk. I skötseln av den offentliga ekonomin på lång sikt är budgetplaneringen på medellång sikt och de utgiftsramar som baserar sig på budgetplaneringen och sträcker sig över valperioden av stor vikt.

De ekonomiska utsikterna behandlas närmare i den ekonomiska översikt som medföljer som bakgrundsmaterial till rambeslutet.

2. Ramen för valperioden

I syfte att säkerställa en ansvarsfull och långsiktig utgiftspolitik har regeringen förbundit sig till utgiftsramar som styr ökningen av statens utgifter. Rambeslutets utgiftslinje följer regeringens ekonomiska strategi, där tyngdpunkten ligger på att utveckla den sociala tryggheten och främja kunskaps- och FoU-verksamheten och klimat- och energipolitiken. I rambeslutet har man beaktat de effekter som de stimulansåtgärder som fastställdes 2009 har på utgifterna under ramperioden.

År 2011 är det sista året av denna val- och ramperiod. Utgiftsnivån för åren 2012—2014 innehåller inte några nya politiska riktlinjer. Däremot har man i rambeslutet beaktat de effekter som de beslut som den nuvarande regeringen har fattat kommer att ha på utgiftsnivån de kommande åren.

Ramen för valperioden, som fastställdes i maj 2007, uppgår enligt prisnivån 2008 till 34 409 miljoner euro år 2011. Avsikten med detta beslut är inte att ändra den utgiftslinje i regeringsprogrammet som ligger till grund för utgiftsramen, utan att justera valperiodens ramar så att de tekniskt ska motsvara pris- och kostnadsnivån samt ändringarna i budgetens struktur. Den justerade ramnivån för valperioden uppgår 2011 till 38 003 miljoner euro enligt finansministeriets prognos för prisutvecklingen från mars 2010. De justeringar av pris- och kostnadsnivån som görs i ramnivån preciseras i och med de nya prognoser som fastställs i samband med beredningen av budgetproposi-

tionen för 2011. De faktorer som ligger bakom justeringarna av pris- och kostnadsnivå samt strukturförändringarna behandlas också i bilaga 1.

Tabell 1. Ramen för valperioden, mn euro

	2011
Rambeslutet 25.5.2007, enligt prisnivå för 2008	34 409
Justeringar av pris- och kostnadsnivå 2008—2011	2 985
Ändringar i budgetens struktur 2008—2011	609
Valperiodens reviderade ramar, enligt prisnivå för 2011	38 003

Utgifter utanför ramen

I enlighet med rambeslutet från maj 2007 omfattar ramen inte de utgifter som nämns i regeringsprogrammet och som i regel varierar i storlek enligt konjunkturerna och finansieringsautomatiken och hänger nära samman med vissa inkomstposter eller i fråga om vilka staten förmedlar prestationerna tekniskt. Utgifter utanför ramen är:

- utgifter för utkomstskydd för arbetslösa, statens andel till Folkpensionsanstalten för utgifter till följd av folkpensionslagen, statens andel av utgifterna för utkomststöd, lönegarantin, låglönestödet och bostadsbidraget; de nämnda utgifterna inkluderas likväl i ramen när det gäller hur de ändringar som gjorts i grunderna för utgifterna inverkar på dem
- ränteutgifter
- eventuella kompensationer till andra skattetagare till följd av skatteändringar som staten har fattat beslut om
- sådana ändringar i överföringsutgifterna till Folkpensionsanstalten som är en följd av ändringar i socialskyddsavgifterna
- utgifter som till beloppet motsvarar tekniskt förmedlade prestationer och medfinansiering från utomstående
- tippningsvinstmedel, inkomster från totospel och utgifter som motsvarar intäktsföringen från Penningautomatföreningen
- finansplaceringsutgifter
- anslag som anvisats för mervärdesskatteutgifter

Då de årliga inkomsterna av försäljning av aktier överstiger 400 miljoner euro kan högst 25 procent av den överskjutande delen, dock högst 150 miljoner euro, trots ramen användas för investeringar av engångsnatur avsedda att främja kompetens, innovationer och ekonomisk tillväxt, om det inte finns andra särskilda skäl.

Om utgiftsnivån efter tilläggsbudgetarna ligger under den årliga ramnivån kan skillnaden, dock högst 100 miljoner euro, följande år trots ramen användas för utgifter av engångsnatur.

Utgifterna utanför ramen beräknas uppgå till ca 12,3 miljarder euro 2011, vilket är ca 1,5 miljarder euro mindre än de utgifter utanför ramen som budgeterats för 2010. Minskningen förklaras huvudsakligen av de höga finansinvesteringar som gjorts i stimulanssyfte 2010 och som faller bort före utgången av 2011. Jämfört med det föregående rambeslutet är utgifterna utanför ramen 2011 dock ca 440 miljoner euro större mätt i nettobelopp. De faktorer som påverkar detta är dubbelriktade och de största ef-

fekterna beror på att kalkylen för ränteutgifterna för statsskulden har sjunkit med ca 280 miljoner euro på grund av en justering av den uppskattade räntenivån, utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa och bostadsbidraget har ökat med ca 270 miljoner euro och kompensationen för kommunernas förlorade skatteinkomster har ökat med 285 miljoner euro.

Utgifterna utanför ramen ökar under ramperioden så att de år 2014 uppgår till ca 13,1 miljarder euro. Den faktor som höjer utgifterna utanför ramen mest är den ökning av ränteutgifterna för statsskulden som följer av att räntenivån stiger och statsskulden ökar betydligt. Kalkylen för ränteutgifter år 2011 är 2,2 miljarder euro och beräknas stiga till ca 3,7 miljarder euro före 2014. Däremot kommer de konjunkturrelaterade utgifterna utanför ramen, t.ex. utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa, att minska senare under ramperioden till följd av det förutsedda uppsvinget i ekonomin.

Tabell 2. Ramarna för statsfinanserna för varje förvaltningsområde samt en uppskattning av utgifterna utanför ramen 2011—2014, mn euro enligt pris- och kostnadsnivån 2011

Förvaltningsområde	2011	2012	2013	2014
23. Statsrådets kansli	73	75	75	75
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	6	6	6	6
24. Utrikesministeriet	1 230	1 282	1 333	1 382
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	33	18	18	18
25. Justitieministeriet	766	777	749	764
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	46	46	46	46
26. Inrikesministeriet	1 241	1 277	1 273	1 244
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	64	67	72	72
27. Försvarsministeriet	2 443	2 429	2 426	2 426
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	326	308	319	319
28. Finansministeriet	14 216	14 544	14 709	14 794
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	1 056	1 078	1 102	1 126
29. Undervisningsministeriet	5 867	5 875	5 886	5 882
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	636	531	550	516
30. Jord- och skogsbruksministeriet	1 906	1 883	1 890	1 890
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	896	896	891	887
31. Kommunikationsministeriet	1 655	1 838	1 881	1 701
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	437	391	403	295
32. Arbets- och näringsministeriet	2 255	2 217	2 110	2 109
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	468	449	402	404
33. Social- och hälsovårdsministeriet	5 579	5 699	5 807	5 907
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	6 087	5 962	5 783	5 633
35. Miljöministeriet	273	233	225	224
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	9	9	9	9
36. Räntor av statsskulden	-	-	-	-
Uppskattning av utgifterna utanför ramen	2 232	2 722	3 170	3 733
Ramarna för förvaltningsområdena sammanlagt*	37 650	38 284	38 516	38 548
Tilläggsbudgetmotion	300			
Ofördelad reserv	53			
Ramen för valperioden	38 003			
Uppskattning av utgifterna utanför ramen sammanlagt	12 311	12 502	12 788	13 081

* Huvudtitlarna 21 och 22 ingår i slutsumman.

3. Ramarna för statsfinanserna för varje förvaltningsområde 2011—2014

3.1. Riktlinjer för de olika förvaltningsområdena

Vid beredningen av ramarna för statsfinanserna har man utgått från rambeslutet av den 25 maj 2007. Genom detta beslut revideras riktlinjerna för de olika förvaltningsområdena i rambeslutet av den 26 mars 2009 enligt de preciseringar som anges i detta beslut.

I syfte att skapa tillräcklig rörelsefrihet och möjliggöra omprioriteringar ingår det i rambeslutet 47 miljoner euro i inbesparingar i ämbetsverkens omkostnader år 2011 och drygt 30 miljoner euro under de övriga åren av rambeslutet. Dessutom har anslagen för egentligt utvecklingssamarbete under ramperioden minskats med ca 79 miljoner euro år 2011 jämfört med det föregående rambeslutet. Trots detta ökar anslagen för egentligt utvecklingssamarbete med 90 miljoner euro jämfört med år 2010.

I rambeslutet ingår en anslagsökning på 23,2 miljoner euro till följd av att den statliga arbetsgivarens pensionsförsäkringsavgift har ändrats. Avsikten är att det behov av tilläggsanslag på sammanlagt 56 miljoner euro som följer av den likalönepott som grundar sig på statens tjänste- och arbetskollektivavtal för 2007, som löpte ut den 31 januari 2010, och det statens tjänste- och arbetskollektivavtal som ska ingås för avtalsperioden 2010—2013, där förhandlingsresultat nåddes den 7 mars 2010, ska tas upp i den andra tilläggsbudgeten för 2010 (38 miljoner euro) och i budgetpropositionen för 2011 (ytterligare 18 miljoner euro). Dessa tillägg har inte beaktats i detta rambeslut. Avsikten är att också den statliga finansieringen till universiteten 2010 höjs i överensstämmelse med arbetsmarknadsavtalet för statsförvaltningens centralnivå i den andra tilläggsbudgetpropositionen för 2010. Från och med 2011 höjs den grundläggande finansieringen till universiteten så att den motsvarar kostnadsnivåstegringen enligt universitetsindexet.

I anslagen för **utrikesministeriets förvaltningsområde** har beaktats att Finland har ansökt om att bli icke ständig medlem i FN:s säkerhetsråd 2013—2014. I anslagen för förvaltningsområdet har också beaktats riktlinjerna i statsrådets säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse samt ministeriets produktivhetsprogram. Utrikesministeriet utvecklar sin verksamhet genom att anpassa beskickningsnätets uppgifter och struktur till statsfinansernas ramvillkor. I anslagen för civil krishantering har beaktats riktlinjerna i den nationella strategin för civil krishantering och statsrådets säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse.

Regeringen har internationellt förbundit sig att öka utvecklingssamarbetsanslagens andel av bruttonationalinkomsten till 0,70 procent före 2015. Dessutom har Finland förbundit sig att 2010—2012 använda minst 110 miljoner euro för klimatåtgärder i utvecklingsländerna. Från och med 2013 har Finland förbundit sig att delta i den långsiktiga klimatfinansiering till utvecklingsländerna som det avtalades om vid klimatkonferensen i Köpenhamn. Dessa anslag kan rapporteras som en del av Finlands officiella utvecklingssamarbete.

I statsrådets rambeslut har man förberett sig på en ökning av anslagen för egentligt utvecklingssamarbete så att nivån på utvecklingssamarbetsanslagen stiger till 0,55 procent av den förutsedda bruttonationalinkomsten 2010 och till 0,58 procent 2011. För 2012—2014 har det gjorts ett tekniskt antagande om att denna andel av bruttonatio-

nalinkomsten bibehålls oförändrad. Beslut om utvecklingssamarbetsanslagen för dessa år fattas av nästa riksdag.

År 2010 och 2011 överstiger anslagen för Finlands utvecklingssamarbete våra internationella förbindelser, och därför kan de förbindelser som ingåtts för klimatfinansieringens del under dessa år fullgöras inom ramen för nämnda anslag. Redan för att det mål på 0,7 procent som ställts för utvecklingssamarbetet ska kunna nås förutsätts det att anslagen stiger med ca 0,03 procentenheter per år 2012—2015.

Inom **justitieministeriets förvaltningsområde** etableras verksamheten inom den nya tingsrättsorganisationen, som trädde i kraft den 1 januari 2010. Utvecklingen av hovrätternas och förvaltningsdomstolarnas verksamhet fortsätter med beaktande av bl.a. resultaten från de rapporter om omstruktureringsbehovet som görs 2010. Ledningen av informationsförvaltningen och förvaltningen av lokaler effektiviseras och målet är att utvecklandet av informationstekniska hjälpmedel och arbetsmiljöer kopplas allt intensivare samman med utvecklandet av förvaltningsområdets kärnuppgifter, centrala verksamhetsprocesser och kundtjänst. Detta utvecklingsarbete och stärkandet av utbildningssystemen inom olika branscher binder i hög grad förvaltningsområdets resurser under ramperioden. Inom den allmänna intressebevakningen utvecklas sättet att producera tjänster utifrån den redogörelse som blir färdig 2010.

Prioritetsområden för kriminalpolitiken är att effektivisera brottsbekämpningen, att skyndsamt verkställa det straffrättsliga ansvaret, att minska återfallsbrottsligheten och att förbättra brottsoffrens ställning. När det gäller att minska våldet ligger huvudvikten på våld mot kvinnor och barn och på våld i närrelationer. I syfte att förbättra brottsoffrens ställning utvecklas stödtjänsterna för offren. När det gäller att verkställa det straffrättsliga ansvaret förbättras ytterligare samverkan inom behandlingskedjan i fråga om brottmål och allokeringen av resurserna på ett balanserat sätt.

Lindrig misshandel i närrelationer ändras så att gärningen i stället för att vara ett målsägandebrott ska lyda under allmänt åtal. Detta medför extra kostnader på 1,5 miljoner euro per år.

Vid Brottspåföljdsmyndigheten verkställs ett övergripande utvecklingsprogram för förvaltningen och verksamheten. I fråga om verkställandet av straff förskjuts tyngdpunkten från anstaltspåföljder till öppna påföljder och från slutna anstalter till öppna anstalter. Utvecklingen av anstaltsbeståndet fortsätter utifrån det utvecklingsprogram som är under beredning.

Inom **inrikesministeriets förvaltningsområde** anvisas det under ramperioden finansiering till ett belopp av sammanlagt 11 miljoner euro för att fortsätta totalreformen av informationssystemet för polisärenden (Vitja-projektet). Med denna tilläggsfinansiering tryggas projektets fortsättning och slutförande inom den planerade tidtabellen.

Man börjar byta ut Gränsbevakningsväsendets tvåmotoriga helikoptrar 2011 och för detta ändamål anvisas finansiering till ett belopp av sammanlagt 47 miljoner euro under ramperioden. Det totala anskaffningspriset är sammanlagt 62 miljoner euro, och finansiering för projektet kommer också att sökas hos Europeiska unionens fond för de yttre gränserna. Genom att byta ut helikoptermaterielen upprätthåller man den nuvarande kapaciteten i gränssäkerhetsuppgifterna, inom sjöräddningen samt i polisens och räddningsmyndigheternas krävande handräckningsuppdrag. För anskaffning av tio patrullbåtar anvisas det sammanlagt 8,2 miljoner euro 2011 och 2012. För förnyandet

av övervakningssystemen till sjöss anvisas det sammanlagt 2 miljoner euro för 2012 och 2013.

Inom invandrarförvaltningen anvisas det i jämförelse med det förra rambeslutet tilläggsfinansiering till ett belopp av i genomsnitt 117 miljoner euro per år för verksamhet i samband med mottagande av asylsökande och för ersättningar till kommunerna på grund av att antalet flyktingar och asylsökande är större än väntat.

För driftsutgifterna för främjande av den offentliga förvaltningens nätsäkerhet anvisas det i rambeslutet utöver det förra rambeslutet 2,7 miljoner euro för 2014.

För omstruktureringen av Nödcentralverket och för anskaffning av det datasystem (TOTI) som reformen kräver anvisas sammanlagt 30 miljoner euro 2011—2014. Minskningen av antalet nödcentraler från femton till sju inleds gradvis år 2011, då två nödcentraler läggs ned och funktionerna vid dem överförs till andra nödcentraler. År 2012 läggs verksamheten ned vid två nödcentraler, 2013—2014 vid en nödcentral vardera året och 2015 vid två nödcentraler. I samband med utvecklandet av nödcentralssystemet skapas det ett riksomfattande och enhetligt Nödcentralverk, där uppgifterna och resurserna fördelas jämnt. Utvecklingsåtgärderna genomförs så att nödcentralstjänsterna inte äventyras i något skede av processen.

Utöver de åtgärder som inletts med stöd av det förra rambeslutet (ett pilotprojekt för att säkerställa säkerhetstjänsterna i glest bebyggda områden och ett projekt för att öka sam användningen av båtutrustning mellan olika myndigheter) klarlägger man ytterligare förutsättningarna för ett djupare samarbete när det gäller uppgifter som sköts av de säkerhetsmyndigheter som är verksamma inom ministeriets förvaltningsområde och andra förvaltningsområden (inkl. försvarsförvaltningen och tullförvaltningen) och sam användningen av resurser på det lokala planet.

När det gäller anskaffning och användning av marin båtutrustning fördjupas samarbetet mellan de statliga myndigheterna och kommunernas räddningsverk. Målet är att förhindra överlappande investeringar i båtutrustning och öka sam användningen av utrustningen och samtidigt förbättra förutsättningarna för en gemensam lägesbild. Dessutom bereds reformer som syftar till att förbättra samarbetet och verksamhetssätten samt vidtas förberedelser för oljebekämpning till havs.

Inom **försvarsministeriets förvaltningsområde** beaktas riktlinjerna i statsrådets säkerhets- och försvarspolitiska redogörelse 2009 med tanke på försvarsmaktens verksamhet och utvecklandet av den.

Försvarsmaktens uppgifter, som består av att upprätthålla och utveckla det nationella försvaret, stödja andra myndigheter och delta i internationell militär krishantering, kräver en tydlig prioritering av uppgifter och anskaffningar. Strävan är att upprätthålla balans mellan personalkostnaderna, materialutvecklingen och omkostnaderna. Detta förutsätter att den relativa andelen personalutgifter och fastighetsutgifter inte fortsätter att öka. I syfte att upprätthålla en trovärdig nationell försvarsförmåga används i genomsnitt cirka en tredjedel av försvarsanslagen under planeperioden till att upprätthålla och utveckla den materiella beredskapen. Centrala mål under planeperioden är att utveckla försvarsmaktens organisation och försvarsmaterielen med beaktande av den förändrade krigföringen och effekterna av den tekniska utvecklingen och det internationella samarbetet.

För att ersätta infanteriminornas prestanda anvisas åren 2009—2016 sammanlagt 200 miljoner euro för anskaffning av system som ersätter infanteriminorna.

Inom **finansministeriets förvaltningsområde** fortsätter man att utveckla Skatteförvaltningens datasystem enligt ett särskilt åtgärdsprogram som syftar till att minska kostnaderna för det grundläggande underhållet av datasystemen under ramperioden. Det bör göras upp en tidtabell för revideringen av FAS-programvaran och de omarbetade programmen ska tas i bruk senast före utgången av ramperioden.

Tullverkets IT-verksamhet effektiviseras och centraliseras och behandlingsprocesserna inom förtullningen integreras mellan de olika EU-länderna. Målet är att man under ramperioden kan övergå till elektronisk förtullning. Tyngdpunkten inom investeringarna överförs till uppbyggandet av dessa datasystem. Samarbetet mellan Tullen och Gränsbevakningsväsendet och sam användningen av deras resurser fördjupas ytterligare på lokal nivå. Inom Tullverket och Skatteförvaltningen satsar man särskilt på att organisera och samordna beskattningssuppgifterna.

De extra konstnärs- och journalistpensionerna beviljas av undervisningsministeriet, men finansieras med medel under finansministeriets huvudtitel. Konstnärs- och journalistpensionerna utgör ett system som är avsett för att i första hand stödja konstnärligt arbete och journalistarbete och ansluter sig därför inte till de tjänste- och arbetspensioner som finansministeriet ansvarar för. Därför överförs finansieringen av tidigare beviljade och nya extra konstnärs- och journalistpensioner, ca 17,5 miljoner euro år 2011, till undervisningsministeriets huvudtitel vid ingången av 2011.

Behandlingen av och tjänsterna i anslutning till pensionsärenden som gäller Statskontorets enskilda kunder överförs till Kommunernas pensionsförsäkring den 1 januari 2011. Samtidigt övergår de anställda som sköter uppgifter i anslutning till verkställandet av pensionsskyddet, ca 145 personer, i tjänst hos Kommunernas pensionsförsäkring. Ändringen syftar till att vid Statskontoret få till stånd kostnadsinbesparingar i anslutning till utvecklandet och upprätthållandet av de datasystem som arbetspensionssystemet kräver samt i andra kostnader för skötseln av statens pensionssystem.

Inom Statskontorets verksamhet prioriteras under ramperioden införandet och ibrukttagandet av datasystemet för ämbetsverkens gemensamma ekonomi- och personalförvaltning (KIEKU). I syfte att tidigarelägga inbesparingarna och annan nytta till följd av effektiviseringen av statens ekonomi- och personalförvaltning är målet att systemet kan tas i bruk fullt ut redan vid ingången av 2014 i stället för 2015. Med tanke på detta har anslag till ett belopp av ca 12 miljoner euro per år tidigarelagts till åren 2012—2013 jämfört med den ursprungliga planen. Vid Statskontoret stöds det påskyndade ibrukttagandet genom att man preciserar planerna och intensifierar samarbetet med ämbetsverken och statens servicecentral för ekonomi- och personalförvaltning bl.a. när det gäller att planera och genomföra ibrukttagandet.

Under ramperioden har det reserverats sammanlagt 75 miljoner euro för främjandet av elektronisk kommunikation m.m. (SADe-projektet). För utvecklandet av datasystem och andra produktivetsfrämjande åtgärder har det reserverats fr.o.m. 2012 ett icke specificerat anslag på 80 miljoner euro per år.

Statens IT-servicecentral har produktionsansvaret för statens gemensamma IT-tjänster. Vid ingången av 2012 ändras finansieringen så att tjänsterna blir helt kundfinansierade enligt självkostnadsprincipen. Verksamheten utvecklas ytterligare för att

säkerställa kostnadseffektiva och högklassiga tjänster. IT-servicecentralen är tills vidare en del av Statskontoret, men under ramperioden bereds en ändring genom vilken servicecentralen ombildas till ett separat ämbetsverk. Reformen genomförs senast före utgången av ramperioden.

Servicecentret för statens ekonomi- och personalförvaltning (Palkeet) svarar för produktionen av ekonomi- och personförvaltningstjänster inom statsförvaltningen. Under ramperioden förbättras kostnadseffektiviteten i fråga om servicecentrets verksamhet och serviceproduktion ytterligare i och med att datasystemen förenhetligas och de gemensamma elektroniska verksamhetsmodellerna och personalens kunnande utvecklas. En effektiv verksamhet säkerställs genom att den bl.a. jämförs med andra organisationer i kontrollgruppen.

Finland har som medlem i Världsbanken i likhet med de andra medlemsstaterna förbundit sig att delta i finansieringen av det finansiella institutets kapital samt att med en på förhand fastställd andel svara för ansvarsförbindelserna för den händelse att låneförbindelser förfaller till betalning. För detta ändamål föreslås att ca 6 miljoner euro per år ska reserveras för höjningar av internationella finansiella instituts kapital.

Låglönestödet uppgör i slutet av 2010.

Kommunernas statsandelar behandlas i rambeslutets punkt 5. Basserviceprogrammet.

Inom **undervisningsministeriets förvaltningsområde** fortsätter man i enlighet med regeringsprogrammet att utveckla kvaliteten på den grundläggande utbildningen år 2011, så att finansiering riktas till att bl.a. minska undervisningsgruppernas storlek inom den grundläggande utbildningen. För byggande och i synnerhet grundlig renovering av läroanstalter anvisas det under ramperioden betydande tilläggsfinansiering, som grundar sig på dels de stimulansåtgärder som överenskommit tidigare under 2009, dels det investeringspaket som det fattades beslut om i samband med statsbudgeten för 2010, då fullmakten att bevilja retroaktiva statsandelar höjdes med 38,5 miljoner euro.

Anslagen för yrkesutbildning och vuxenutbildning höjs i synnerhet för att förebygga utslagning av unga. Inom t.ex. yrkesutbildningen ökades antalet studerande med 500 årsstuderande i den andra tilläggsbudgeten för 2009 och med ytterligare 750 årsstuderande i samband med statsbudgeten för 2010. I syfte att stödja sysselsättningen av unga och förebygga utslagning av unga fattades det dessutom ett beslut om tilläggsanslag i samband med den första tilläggsbudgetpropositionen för 2010, och verkningarna av det infaller under ramperioden.

I enlighet med de riktlinjer som drogs upp vid regeringens politiska överläggningar den 24 februari 2009 kommer regeringen att starta en reform för att höja sysselsättningsgraden bland unga, påskynda studierna och sänka åldern för när studier inleds, vilket kännbart sänker den genomsnittliga åldern för inträdet i arbetslivet för dem som avlagt examen.

En reform som gäller antagningen av studerande till högskolorna genomförs i enlighet med ett förslag av en arbetsgrupp som undervisningsministeriet tillsatt (UVM:s arbetsgruppspromemoria 2010:11). Reformen genomförs så att den påverkar antagningen redan våren 2011. Vid antagningen 2013 tas ett gemensamt elektroniskt ansökningssystem för högskolorna i bruk. Utbildningen av studiehandledare stärks.

Det internationella samarbetet stärks genom en ökning av Fulbright-anslaget, som är avsett för att stödja unga begåvade forskare, för undervisningssamarbetet mellan högskolor samt för att bjuda in amerikanska toppforskare till Finland. Man bereder sig på att utveckla den högeffektiva databehandlingen och datacentralsverksamheten nationellt så, att det finns beredskap att ersätta den nuvarande superdatorn med ny utrustning fr.o.m. 2012.

I rambeslutet har man beaktat den universitetsreform som trädde i kraft vid ingången av 2010. I och med den blev universiteten självständiga offentligrättsliga inrättningar eller stiftelser till vilka det riktas statlig finansiering enligt särskilt fastställda bestämningsgrunder. Den första indexjusteringen av den statliga finansieringen enligt det nya finansieringssystemet har gjorts för 2011. I ramen har man som ett tekniskt antagande berett sig på att 2011 göra finansiella investeringar till ett belopp av sammanlagt 100 miljoner euro i även andra universitet än stiftelseuniversitet. Det faktiska beloppet av statens investering bestäms utifrån de tidigare riktlinjerna för fördelningsförhållandet beroende på beloppet av genuint privata investeringar.

Bevillningsfullmakten för Finlands Akademis forskningsfinansiering ökar från 2010 till 2011 med 21,1 miljoner euro utan någon teknisk minskning på grund av ändringen av forskningstjänster. För finansieringen av forskningsinfrastrukturprojekt anvisas ett tillägg på sammanlagt 11,5 miljoner euro åren 2011—2012.

Intäktsföringen av tippningsvinstmedel uppskattas öka med 1,5 procent under varje ramår. Från fonden för ofördelade vinstmedel intäktsförs dessutom åren 2011—2014 sammanlagt ca 87 miljoner euro mellan fyra förmånstagare (vetenskapen, konsten, idrottsväsendet och ungdomsarbetet) enligt den lag som gäller fördelning av tippningsvinstmedel.

Under 2011—2012 bereder man sig på inventarieanskaffningar till Museiverkets och Statens konstmuseums nya lokaler. Från och med 2012 bereder man sig på att understödja den grundliga renoveringen av Svenska Teatern med ett belopp på 4,3 miljoner euro per år.

Totalreformen av kommunernas statsandelssystem trädde i kraft vid ingången av 2010. I och med detta har bland de tjänster som hör till undervisningsministeriets förvaltningsområde statsandelarna för förskoleundervisning och grundläggande utbildning, bibliotek, kommunernas kulturverksamhet och den grundläggande konstundervisning som finansieras per invånare överförs till finansministeriets förvaltningsområde som en del av statsandelen för anordnande av kommunernas basservice. Frågor som gäller kommunernas statsandelar behandlas som en helhet i punkt 5. Basserviceprogrammet.

Inom **jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde** stöds jordbruket, utvecklandet av landsbygden och fiskerihushållningen i linje med de nationella målen och EU:s gemensamma mål för jordbruks- och fiskeripolitiken med såväl EU-medfinansiering som nationella medel.

Minimiräntan på räntestödslån som beviljats gårdsbruksenheter åren 2000—2007 sänks i syfte att underlätta ekonomin för gårdsbruksenheter som gjort investeringar. Beslut om ett eventuellt behov av att överföra medel till gårdsbrukets utvecklingsfond fattas av nästa riksdag.

Avsikten är att uppkomsten av skador som orsakas av rovdjur förhindras på ett mer effektivt sätt än tidigare särskilt i enlighet med riktlinjerna i de förvaltningsplaner som fastställts för renskötselområdena. I ramen har man redan tidigare berett sig på en ändring av skadestånden till följd av den nya viltskadelagen.

Inom skogsbruket hålls stödet för tryggnad av virkesproduktionens uthållighet 2011—2014 på en nivå av ca 72 miljoner euro. Främjandet av vården av skogsnaturen stöds med ca 12 miljoner euro under varje ramår.

För skyddet av saimenvikaren har man berett sig på att anvisa 360 000 euro per år.

Inom **kommunikationsministeriets förvaltningsområde** genomförs stora farledsprojekt i enlighet med den trafikpolitiska redogörelsen. Under ramperioden pågår sammanlagt 33 sådana farledsprojekt. År 2011 inleds sju nya projekt: E18 Fredrikshamn omfartsväg, Rv 8 Smedsby omfartsväg, Rv 12 Tammerfors strandled, Rv 19 Seinäjoki östra omfartsväg, andra etappen av förbättrandet av servicenivån på banavsnittet Seinäjoki—Uleåborg, havsfarleden i Nystad och elektrifieringen av banavsnittet Rovaniemi—Kemijärvi. Dessutom bereder man sig på att fortsätta den andra och tredje etappen av Nyslotts centrum. För 2014 har för icke specificerade projekt reserverats anslag till ett belopp av 94 miljoner euro.

För bastrafikledshållningen anvisas 892,6 miljoner euro år 2011. Beloppet stiger till 895,1 miljoner euro år 2014.

Anslaget för köp av tjänster inom kollektivtrafiken ökar under ramperiodens första år med 1,5 miljoner euro till 65,2 miljoner euro. Enligt det avtal om fjärrtågstrafiken som löper ut 2011 köper staten tjänster till ett belopp av 31,5 miljoner euro per år. Fr.o.m. 2012 har för detta ändamål kalkylmässigt reserverats 20 miljoner euro per år. Beslut om nivån på anslaget fattas av nästa riksdag.

Med den nationella handlingsplanen ”Bredband för alla” förbättras informationssamhällets infrastruktur. För finansieringen av handlingsplanen har det reserverats sammanlagt 66 miljoner euro för 2009—2015. Anslaget för 2011 är 9,8 miljoner euro och fram till 2015 stiger det till 11 miljoner euro.

Programmet för intelligent trafik genomförs så att från bastrafikledshållningen överförs 0,75 miljoner euro som en nivåförhöjning till Meteorologiska institutet. För förnyandet av Meteorologiska institutets radarnätverk anvisas ett tillägg på 2 miljoner euro 2012 och 2014.

Inom **arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde** ökar finansieringen av innovationspolitiken och företagens internationalisering till ca 777 miljoner euro per år under ramperioden. Den offentliga finansieringen av forskning, utveckling och innovationer i förhållande till bruttonationalprodukten beräknas under ramperioden ligga på en nivå av ca 1 procent per år.

De betalningar som följer av den bevilningsfullmakt på 10 miljoner euro som beviljats för innovationsstödet för skeppsbyggnad i budgeten för 2010 har beaktats i anslagsreserveringarna för 2012. Finansieringen av arbetskraftspolitiken ökas med 61 miljoner euro 2011 och med 2 miljoner euro 2012 jämfört med det föregående rambeslutet. I rambeslutets anslagsreserveringar har dessutom beaktats de verkningar på an-

slagen som de öknings av fullmakterna för företagens utvecklingsbidrag och investeringsutgifter i sysselsättningsfrämjande syfte som beviljats 2009 och 2010 har under ramperioden.

I rambeslutet har beaktats att vissa stöd som fastställts för viss tid upphör att gälla i slutet av valperioden (stödet för ensamföretagare, tilläggen till sysselsättningsbaserade investeringar och understöden för utveckling av företag. Beslut om en fortsättning på systemen och nivån på dem från och med 2012 och framåt fattas emellertid av nästa riksdag.

Förordningen som gäller transportstödet är i kraft till slutet av år 2013. Förordningen som gäller stödet till bybutiker är i kraft till utgången av 2014. Beslut om en fortsättning av dessa fattas av nästa riksdag.

Finansieringen av strukturfondsprogrammen riktas på det sätt som konjunkturläget förutsätter så fort som möjligt till åtgärder som skapar företagsamhet, ny affärsverksamhet och nya arbetsplatser samt till sysselsättnings- och utbildningsåtgärder. Av den bevillningsfullmakt som gäller strukturfonderna budgeteras på förhand 86,5 miljoner euro 2011 i stället för år 2013.

Vid dimensioneringen av energistödet har man beaktat de anslagsbehov under ramperioden som följer av de öknings av fullmakterna som fastställts i tilläggsbudgeten hösten 2009 och i budgeten för 2010. Statsrådet fattade i februari 2010 ett principbeslut om de energieffektivitetsåtgärder.

De största anslagsändringarna inom **social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde** beror på att prognoserna för konjunkturutvecklingen har justerats. Det uppskattas att arbetslöshetsgraden år 2011 är inemot en procentenhet högre än vad som antogs i det föregående rambeslutet. De anslag som reserveras för utkomstskyddet för arbetslösa 2011 är ca 110 miljoner euro större än i det föregående rambeslutet till följd av den prognostiserade högre arbetslöshetsgraden och indexjusteringarna. På grund av det svåra sysselsättningsläget ökar också utgifterna för utkomststödet med ca 110 miljoner euro jämfört med det föregående rambeslutet. Däremot är prognosen för lönesumman år 2011 nu klart lägre än vad som förutsågs för ett år sedan.

De anslagsökningar 2011—2014 jämfört med det föregående rambeslutet som beror på eller ansluter sig till de beslut som fattades i anslutning till budgeten för 2010 orsakas bl.a. av utvidgningen av vaccinationsprogrammet med ett pneumokockvaccin (9,5 miljoner euro), regionaliseringskostnader i anslutning till Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (1,5 miljoner euro) och förbättrandet av utkomstskyddet för företagares arbetslösa familjemedlemmar (1 miljon euro).

Redan i det förra rambeslutet ingick följande åtgärder: en s.k. garantipension som tryggar en rimlig nivå på de minsta pensionerna fr.o.m. den 1 mars 2011, bindande av de minirehabiliteringspenningar som inte omfattas av indexskyddet samt av dagpenningar, barnbidrag, stödet för hemvård och stödet för privat vård av barn till det folkpensionsindex som beskriver förändringen i konsumentpriserna fr.o.m. den 1 mars 2011 samt överföringen av psykoterapi som ersätts ur sjukförsäkringen såsom behovsprövad rehabilitering fr.o.m. den 1 januari 2011 så att den hör till de tjänster som Folkpensionsanstalten har skyldighet att ordna.

I fråga om FöPL- och LFöPL-arbetsinkomsten stärks försäkringsprincipen så att en företagare kan få dagpenning från båda systemen. Reformen finansieras med en dagpenningsskatt som tas ut hos företagare.

Utvecklandet av de elektroniska klientdatasystemen inom social- och hälsovården fortsätter. Det projekt som redan pågått flera år inom hälso- och sjukvårdssektorn stöds årligen med ett tilläggsanslag på ca 20 miljoner euro (inkl. de certifikattjänster som sköts av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården).

Den avkastning från Penningautomatföreningen som ska intäktsföras i budgeten minskar från nivån år 2010 med uppskattningsvis ca 7 miljoner euro år 2011, men stiger sedan årligen med 3—4 miljoner euro. Med beaktande av att lotteriskatten höjs, vilket beräknas minska Penningautomatföreningens utdelningsbara avkastning med 10 ½—11 miljoner euro per år, är avkastningsutsikterna dock något mer optimistiska än i det förra rambeslutet. Penningautomatföreningens avkastningsutveckling återspeglar sig främst i de understöd från Penningautomatföreningen som delas ut till sammanslutningar och stiftelser och vars bruttobelopp under de närmaste åren beräknas vara 6—7 miljoner euro mindre än vad som antogs i det förra rambeslutet. Efter som den finansiering av läkarhelikopterverksamheten som fram till 2010 sköttes av Penningautomatföreningen framöver tas in i budgeten under ett nytt allmänt moment på en nivå av in mot 12 miljoner euro, ökar de anslag som står till förfogande för annan understödsverksamhet. Med stöd av ett beslut som regeringen fattade 2009 är avsikten dock att 1,6 miljoner euro av de anslag som tidigare använts för främjandet av hälsa i stället ska finansieras med Penningautomatföreningens understödsanslag.

Den kommunala social- och hälsovården behandlas i rambeslutets punkt 5. Basserviceprogrammet.

Inom **miljöministeriets förvaltningsområde** fortsätter man att genomföra det femåriga åtgärdsprogram för ett riksomfattande fukt- och mögeltalko som inleddes 2009. Målet med programmet är att minska de men som fukt- och mögelskador föranleder för folkhälsan samt att förhindra att nya skador uppstår vid nybyggnad och ombyggnad. För miljöministeriet, som samordnar programmet, har reserverats sammanlagt 3,4 miljoner euro för utgifter som föranleds av utredning, utbildning och kommunikation. Av denna summa har 1,1 miljoner euro budgeterats för åren 2009—2010 och det resterande beloppet, 2,3 miljoner euro, reserveras för åren 2011—2013.

Den klimat- och energipolitiska strategin genomförs inom ramarna för statsfinanserna. Efter toppmötet i Köpenhamn har det ännu inte fattats något beslut om en fortsättning på den internationella klimatkonventionen efter år 2012. Också Finland förbereder sig på att delta i de kostnader som klimatavtalet och dess genomförande medför.

Till handlingsplanen för tryggnad av skogarnas mångfald 2008—2016 (METSU II-planen) kan riktas mera anslag än tidigare i och med att de tidigare skyddsprogrammen huvudsakligen har genomförts.

Förbättrandet av oljebekämpningsberedskapen fortsätter. Oljeskyddsavgiften har tredubblats för en tid av tre år, vilket möjliggör en ökning av oljebekämpningsinvesteringarna under ramperioden. Ett av syftena med fartygsanskaffningarna är också deras sysselsättande verkan.

Efterfrågan på de konjunkturrelaterade reparationsunderstöd till flervånings- och radhus som beviljades 2009 och 2010 överskred förhandsuppskattningarna betydligt. Under 2011—2012 bereder man sig på de betalningar som dessa föranleder med ett belopp på totalt 132 miljoner euro, varav 75 miljoner euro finansieras med medel från Statens bostadsfond.

3.2. Politikprogrammen

I regeringsprogrammet ingår tre tväradministrativa politikprogram. Dessa är politikprogrammet för arbete, företagande och arbetsliv, politikprogrammet för hälsofrämjande och politikprogrammet för barns, ungas och familjers välfärd. Ramen för valperioden innehåller också de anslag som behövs för genomförandet av politikprogrammen. Regeringen beslutar årligen om anvisandet av eventuella anslag för politikprogrammen vid ram- och budgetförfarandet.

3.3. Genomförandet av produktivetsprogrammet

Statens produktivetsprogram genomförs i enlighet med tidigare beslut så att man genom att reformera organisationerna, verksamhetssätten och processerna och effektivisera användningen av datateknik före 2011 kan minska statens behov av arbetskraft med 9 645 årsverken jämfört med nivån år 2005 och dessutom med 4 800 årsverken före 2015. Produktivetsprogrammets mål enligt förvaltningsområde i fråga om effekterna på antalet årsverken före utgången av 2011 och 2015 uppfylls i enlighet med bilaga 3.

Genomförandet av produktivetsprogrammet kommer inte att nå upp till den utveckling som eftersträvs. Det antal årsverken som omfattas av statens produktivetsprogram ökade från 2008 till 2009 med 413 årsverken och uppgick till ca 116 600. Om förändringen betraktas utan de ämbetsverk och inrättningar som omfattas av universitetsreformen minskade antalet årsverken hos staten med 498. Utifrån budgeten för 2009 borde genomförandet av projekt som ökar produktiviteten inom förvaltningsområdena ha medfört en minskning av personalbehovet motsvarande sammanlagt 1 678 årsverken år 2009 utan universitetet och övningskolorna. Detta mål uppnåddes således inte. Regeringen går våren 2010 igenom orsakerna till att målet inte uppnåddes och analyserar vilken betydelse detta har för genomförandet av produktivetsprogrammet.

De åtgärder som gått ut på att regionalisera och att förbättra produktiviteten, såsom överföringen av ekonomi- och personalförvaltningsuppgifterna till servicecentrer, har lett till att det har uppstått dubbelbemanning inom förvaltningen. I syfte att undvika dubbelbemanning effektiviserar ministerierna ledningen i samband med planering och genomförande av ändringssituationer. I samband med organisationsförändringar ser ministerierna till att ändringar som gäller personalen genomförs aktivt i enlighet med statsrådets principbeslut av den 23 mars 2006 gällande organisationsförändringar och finansministeriets anvisningar om stöd- och omplaceringsåtgärder. Åtgärder som kan vidtas är bl.a. tjänstearrangemang, övergång till annan arbetsgivares tjänst inom den statliga, kommunala eller privata sektorn, utnyttjande av möjligheten till distansarbete och stödande av omskolning. I dessa situationer kan man utnyttja det stöd som Statskontorets enhet för personaltjänster tillhandahåller i samband med förändringssituationer och omplacering av personal vid ämbetsverk och inrättningar. Tilläggsfinansiering kan i vissa fall anvisas för åtgärder som vidtas enligt nämnda tillvägagångssätt.

Av ministerierna begärs hösten 2010 en projektportfölj för respektive förvaltningsområde som omfattar de produktivetsfrämjande åtgärder som kommer att vidtas för att uppfylla målen i produktivetsprogrammet åren 2012—2015. Projektportföljen för respektive ministerium innehåller en beskrivning av de projekt som är avsedda att förbättra produktiviteten och hur de ska genomföras. I början av 2011 görs det en bedömning av de effekter som de projekt som genomförs under perioden 2005—2011 har på antalet årsverken samt av produktivetsprojekten i förhållande till den övriga utvecklingen av resultatet av verksamheten och arbetshälsan.

Finansministeriet har vid sidan om produktivetsprogrammet startat ett projekt för utveckling av hållbar produktivitet. Syftet med det är att producera verksamhetsmodeller som gör det möjligt att samtidigt stödja och producera nya innovationer samt förbättra kvaliteten på arbetslivet och höja produktiviteten.

Förlängning av arbetskarriärerna samt produktivetsprogrammet

Förlängningen av arbetskarriärerna och statens produktivetsprogram har på lång sikt samma mål: att stärka den offentliga ekonomins hållbarhet. Samordningen av en förlängning av arbetskarriärerna och produktivetsprogrammet förutsätter en god personalplanering. I vissa fall är det emellertid svårt att förutsäga pensioneringar som senareläggs och då kan ämbetsverken ha svårigheter att anpassa de minskningar av antalet årsverken som följer av de produktivetsförbättrande åtgärderna och som förutsätts i besluten om ramarna för statsfinanserna och budgeten och de förlängda arbetskarriärerna. I vilket fall som helst ökar pensioneringarna bland de statligt anställda snabbt under ramperioden. Antalet personer som når ålderspensionsåldern år 2010 är ca 2 200, år 2011 ca 2 500 och år 2014 ca 2 900.

Regeringen stöder en förlängning av arbetskarriärerna som en del av produktivetsprogrammet så att det antal årsverken som beror på arbetsinsatser som utförs av dem som fortsätter sin arbetskarriär vid ämbetsverket efter att ha uppnått sin personliga pensionsålder inte behöver beaktas i det totala antalet årsverken vid uppföljningen av åtgärderna enligt statens produktivetsprogram. Förfarandet tillämpas fr.o.m. 2010. Finansministeriet meddelar närmare anvisningar om tillämpningen av förfarandet.

Finansministeriet bereder dessutom anvisningar om förfarandet samt annat stödmaterial till stöd för ledningen och cheferna vid ämbetsverken för att man ska kunna och våga diskutera en förlängning av arbetskarriären bättre än för närvarande i samband med t.ex. utvecklingssamtalen och personalplaneringen på ett sådant sätt att förlängda arbetskarriärer stöds.

Regeringens finanspolitiska ministerutskott förordade sommaren 2009 att statens produktivetsprogram i syfte att öka praktikmöjligheterna för unga genomförs på ett sådant sätt att man inom statsförvaltningen under 2009 och 2010 kan öka antalet personer som anställs som praktikanter på viss tid trots de mål för antalet årsverken som anges i produktivetsprogrammet.

Produktivetsfrämjande informationssystemprojekt

Den centraliserade finansiering inom statsförvaltningen som är avsedd för att främja produktiviteten riktas 2011 till bl.a. utvecklande av valdatasystemet, inskrivningssystemet för fastigheter, arkivverkets mottagnings- och servicesystem för elektroniskt material och arbetarskyddsdistriktens datasystem, utvecklande av ett elektroniskt an-

sökningssystem för arealstöd, anskaffning av ett gemensamt datasystem för statens ekonomi- och personalförvaltning samt till programmet för att påskynda elektronisk ärendehantering och demokrati (SADe-programmet).

3.4. Tväradministrativa projekt

Utbudet på statens gemensamma tjänster ökas och användningen av dem främjas i syfte att åstadkomma produktivitetsnytta och besparingar samt utveckla verksamhetsprocesserna och tjänsteproduktionen. Statsrådet fattade den 4 februari 2010 ett principbeslut gällande en kraftig ökning av användningen av gemensamma tjänster i statsförvaltningen och drog dessutom upp riktlinjer även för vissa andra åtgärder till stöd för ämbetsverkens och inrättningarnas åtgärder i syfte att åstadkomma varaktiga besparingar. Till verksamhetsområdena för de enheter som tillhandahåller och utvecklar gemensamma tjänster för statsförvaltningen hör bl.a. upphandlingsverksamheten, ekonomi- och personalförvaltningstjänster, gemensamma IT-tjänster och system samt förvaltningen av lokaler. Under ledning av finansministeriet går man in för att bereda och förverkliga samarbetsformer för att stävja informationsförvaltningsutgifterna och kostnadstrycket i anslutning till investeringar. Möjliga åtgärder är bl.a. gemensamma informationssystemlösningar i överensstämmelse med statens informationsförvaltningsstrategi samt omorganisering av informationsförvaltningsorganisationerna. Vid finansministeriet och andra ministerier följer man upp effekterna av åtgärderna i principbeslutet.

4. Inkomstposterna och balansen inom statsfinanserna

Utgångspunkten för inkomstposterna inom statens budgetekonomi är en bedömning av den samhällsekonomiska utvecklingen på medellång sikt, vilken ligger till grund för bedömningen av hur skattebaserna utvecklas. Skatteinkomsternas andel av budgetekonomins ordinarie inkomster är ca 85 procent.

Inkomsterna i budgetekonomin (exkl. nettouplåningen) beräknas öka med 2 procent år 2010 och under ramperioden med i genomsnitt 5 ½ procent per år. Inkomstposterna grundar sig på tidigare avgöranden om beskattningsgrunderna och andra frågor.

Det att totalproduktionen återhämtar sig och växer måttligt under ramperioden återspeglar sig också i utvecklingen av skatteinkomsterna. År 2009 minskade statens skatteinkomster med 15 procent, dvs. 5,7 miljarder euro till följd av den minskade totalproduktionen och ändringarna i beskattningsgrunderna. År 2010 beräknas särskilt intäkterna från samfundsskatten och de indirekta skatterna börja stiga och skatteinkomsterna öka med totalt 1 ½ procent. År 2011 beräknas skatteinkomsterna öka med 9 ½ procent, men efter det beräknas tillväxten vara långsammare. Skatteinkomsterna beräknas i genomsnitt stiga med 6 procent per år under ramperioden 2011—2014. År 2012 beräknas statens skatteintäkter uppnå en nivå som motsvarar bokslutet för 2008 och i slutet av granskningsperioden beräknas nivån på skatteinkomsterna vara 3,1 miljarder euro högre än år 2008. Under ramperioden ökar skatteintäkterna inte bara till följd av tillväxten i skattebaserna, utan även till följd av de höjningar av de indirekta skatterna som träder i kraft 2010—2011 samt av att den tidsbundna sänkningen av statens utdelning av samfundsskatten upphör 2012.

Intäkterna från skatten på förvärvs- och kapitalinkomster beräknas minska med 1 ½ procent år 2010 och öka under ramperioden med i genomsnitt 5 ½ procent per år. Lö-

neinkomsterna beräknas öka med i genomsnitt 4 procent per år och kapitalinkomsterna med 5 procent per år. Den totala skattebördan på arbete påverkas utöver av statens beslut om grunderna för inkomstskatten även av nivån på kommunalbeskattningen och socialskyddsavgifterna.

År 2010 beräknas företagens resultatutveckling klart förbättras från den låga nivån år 2009 och statens intäkter från samfundsskatten öka med drygt en femtedel. Under ramperioden beräknas de totala intäkterna från samfundsskatten öka med i genomsnitt 7 procent per år och statens intäkter från samfundsskatten med i genomsnitt 13 procent per år. Det att statens intäkter från samfundsskatten ökar snabbare beror på att den temporära höjningen av kommunernas och församlingarnas utdelning av samfundsskatten skatteåren 2009—2011 upphör.

Intäkterna från mervärdesskatten beräknas öka med $\frac{1}{2}$ procent år 2010. Mervärdesskattesatsen för livsmedel sänktes med 5 procentenheter den 1 oktober 2009, vilket på årsnivå minskar skatteintäkterna med 520 miljoner euro. Alla mervärdesskattesatser höjs med en procentenhet den 1 juli 2010 och samtidigt sänks mervärdesskatten på restaurangmat till samma nivå som mervärdesskatten på livsmedel, dvs. 13 procent. På årsnivå ökar höjningen av skattesatserna skatteintäkterna med ca 690 miljoner euro. Samtidigt minskar sänkningen av mervärdesskatten på restaurangmat skatteintäkterna med ca 260 miljoner euro. År 2011 ökar intäkterna från mervärdesskatten med $6\frac{1}{2}$ procent och under ramperioden med i genomsnitt $4\frac{1}{2}$ procent. Den genomsnittliga tillväxten i fråga om värdet av hushållens konsumtionsutgifter beräknas likaså vara $4\frac{1}{2}$ procent under ramperioden.

Accisintäkterna beräknas öka med i genomsnitt 5 procent per år under ramperioden. Ökningen koncentrerar sig till år 2011, då energiskatterna höjs med 750 miljoner euro. Läskedrycksaccisen höjs och en sötsaksaccis införs vid ingången av 2011, vilket beräknas öka skatteintäkterna med 100 miljoner euro på årsnivå.

Lotteriskattesatsen höjs till 10 procent vid ingången av 2011, vilket ökar skatteinkomsterna med drygt 10 miljoner euro.

Under ramperioden beräknas det inflyta utdelningsinkomster till ett belopp av 770 miljoner euro per år. I inkomstposterna har enligt vedertagen praxis införts 400 miljoner euro per år i inkomster av försäljning av aktier som staten äger.

Statsskuldens belopp antas öka i år till 77 miljarder euro. Enligt prognosen ökar statsskulden under hela ramperioden och uppgår år 2014 till 110 miljarder euro, vilket är ca 50 procent i förhållande till bruttonationalprodukten.

Uttryckt i nationalräkenskapstermer beräknas statsfinanserna enligt prognoskalkylerna uppvisa ett underskott under hela ramperioden. Utan några nya beslut beräknas underskottet uppgå till 4,7 procent av bruttonationalprodukten år 2011. År 2014 beräknas det ha minskat till 4,0 procent.

5. Basserviceprogrammet

Det ekonomiska läget inom den kommunala ekonomin och särskilt i stora städer och i kommuner med stor exportindustri försvagades snabbt år 2009 till följd av den avmatade tillväxten av kommunalskatteinkomsterna och i synnerhet i och med att inkomsterna av samfundsskatten sjönk drastiskt. Enligt förhandsuppgifter försvagades även verksamhetsbidraget särskilt i de stora städerna.

Enligt bokslutsprognoserna för 2009 minskade den kommunala ekonomins årsbidrag med en femtedel, men sjönk dock inte så drastiskt som man befarat. Däremot fortsatte kommunerna att skuldsätta sig i allt snabbare takt då investeringarna hölls på en hög nivå. Med tanke på år 2010 förbättrade kommunerna sin ekonomi genom både en betydande höjning av kommunalskatten med 0,4 procentenheter och en exceptionellt stor höjning av fastighetsskatterna.

År 2010 bidrar sysselsättningsutsikterna och i och med detta även den försvagade kommunala skattebasen till att utvidga krisen så att den omfattar hela det kommunala fältet. Återhämtningen kommer att vara långsam då utvecklingen av skatteinkomsterna är svag även år 2011. Om kommunernas utgiftsökning inte mattas av väsentligt och på ett varaktigt sätt får den kommunala ekonomin inom de närmaste åren fortsättningsvis ty sig till skattehöjningar och skuldsättning.

Det försvagade utgångsläget till följd av krisen inom den kommunala ekonomin, de försvagade utsikterna för de närmaste åren och det dåliga läget inom statsfinanserna gör att det blir allt viktigare att trygga den kommunala ekonomins hållbarhet på lång sikt. I och med att utgiftstrycken inom kommunalekonomin ökar år för år till följd av befolkningens stigande medelålder, blir också reformer som förbättrar produktiviteten inom basservicen allt viktigare. En höjning av produktiviteten kan inom den arbetskraftsintensiva kommunala sektorn sammanfattas i en hållbar dimensionering av antalet anställda med tanke på både finansieringen av kommunalekonomin och hela den samhällsekonomiska produktivitetsutvecklingen.

Regeringen kom redan i samband med de föregående ramarna överens om betydande åtgärder för att stödja kommunalekonomin, och verkningarna av dem inträdde 2009 och sträcker sig till ramåren 2011—2014. Den mest betydande av dessa åtgärder är den temporära höjning av kommunernas utdelning av samfundsskatten med 10 procentenheter som fastställdes för 2009—2011, vilket ökar kommunernas skatteinkomster med ca 380 miljoner euro per år. Dessutom höjdes gränserna för kommunernas fastighetsskatt vid ingången av 2010 så att kommunernas skatteinkomster ökar med minst 50 miljoner euro. Kommunernas utgifter minskar varaktigt på grund av att arbetsgivarens folkpensionsavgift avskaffas gradvis fr.o.m. den 1 april 2009. Verkningarna av detta är 250 miljoner euro på årsnivå.

Kommunernas skatteinkomster beräknas minska med 0,6 procent år 2010 trots att kommunernas beslut om höjning av inkomstskattesatsen och fastighetsskattesatsen ökar skatteintäkterna med sammanlagt 510 miljoner euro. Intäkterna från kommunalskatten beräknas minska med 2,8 procent till följd av den ökade arbetslösheten och skattelättnaderna. I och med att ekonomin återhämtar sig uppskattas det att företagens resultatutveckling förbättras och intäkterna från samfundsskatten igen börjar växa år 2010. Kommunernas intäkter från samfundsskatten beräknas öka med 12 procent. Intäkterna från fastighetsskatten beräknas öka med 20 procent till följd av höjningen av fastighetsskattesatserna.

Åren 2011—2014 beräknas kommunernas skatteinkomster öka med i genomsnitt 3,2 procent per år. I kalkylen ingår det inte några antaganden om ändringar av beskattningsgrunderna, och kommunernas inkomstskattesats har hållits på samma nivå som år 2010. Intäkterna från kommunalskatten beräknas öka med i genomsnitt 3,6 procent per år. År 2011 ökar intäkterna från kommunalskatten med 3 procent och efter det blir tillväxten snabbare. Det beräknas att kommunernas intäkter från samfundsskatten minskar med i genomsnitt 0,8 procent per år under ramperioden, fastän de totala intäkterna från samfundsskatten beräknas öka. Den temporära höjningen av kommunernas utdelning av samfundsskatten upphör efter skatteåret 2011, vilket innebär att det till kommunerna inflyter en femtedel mindre i samfundsskatt år 2012. Intäkterna från fastighetsskatten beräknas öka med i genomsnitt 2,5 procent per år.

I enlighet med den **statsandelsreform** som genomfördes vid ingången av 2010 har kommunernas statsandelar sammanförts inom finansministeriets förvaltningsområde. I de sammanförda statsandelarna ingår den allmänna delen av kommunens statsandel, finansieringen av social- och hälsovården liksom även finansieringen av förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen samt den invånarbaserade finansieringen av allmänna bibliotek, kulturverksamhet och grundläggande konstundervisning. Statsandelen för utbildning på andra stadiet och yrkeshögskolor betalas från undervisningsministeriets förvaltningsområde. Statsandelen för kommunernas ungdomsarbete och idrottsverksamhet betalas fortsättningsvis med tippnings- och penninglotte-rivinstmedel.

De statsbidrag som omfattas av **granskningen av basservicebudgeten** och betalas till kommunerna från olika förvaltningsområden uppgår till sammanlagt 9 857 miljoner euro år 2011 (bilaga 6). Under ramperioden 2011—2014 ökar statsbidragen med sammanlagt 358 miljoner euro netto. I ramarna för statsfinanserna beräknas statsandelarna för varje ramår enligt 2011 års kostnadsnivå, varför ändringen av statsandelarna endast omfattar indexhöjningen år 2011. Indexhöjningen ökar statsandelarna med 161,6 miljoner euro, varav kommunernas och samkommunernas andel är 140,8 miljoner euro.

De statsandelar för basservicen som har budgeterats inom finansministeriets förvaltningsområde uppgår till 7 877 miljoner euro år 2011. Statsandelarna för basservicen ökar under ramperioden med sammanlagt 342 miljoner euro jämfört med år 2010.

Av statsandelarna inom finansministeriets förvaltningsområde höjs de statsandelar som är avsedda för förbättrande av **social- och hälsovårdsservicen** i anslutning till genomförandet av regeringsprogrammet med 21,25 miljoner euro år 2011. Av tillägget anslås ca 3,3 miljoner euro för genomförande av den sista fasen av den reform av lagstiftningen om handikappservice som trädde i kraft den 1 september 2009, ca 9,3 miljoner euro för ett fullständigt genomförande av bestämmelserna om hälsoundersökningar i den förordning som gäller rådgivningsverksamhet och skol- och studerandehälsovård och som trädde i kraft den 1 juli 2009 samt ca 8,7 miljoner euro för förbättrande av andra tjänster. Den indexhöjning som ska göras i stödet för hemvård och privat vård av barn och i den partiella vårdpenningen den 1 mars 2011 ökar dessutom statsandelarna med ca 2,8 miljoner euro på årsbasis. Genomförandet av handikapplagstiftningen, förbättringen av rådgivningstjänsterna och skol- och studerandehälsovården samt indexhöjningen av hemvårdsstödet ökar kommunernas utgifter med ca 31 miljoner euro.

Överföringen av tolktjänsterna för gravt handikappade och omkostnaderna i anslutning till dem till staten den 1 september 2010 minskar statsandelarna med 5,9 miljoner euro år 2010 och upplyft på årsbasis dessutom med 11,7 miljoner euro år 2011. Kommunernas utgifter minskar i motsvarande grad.

För stödtjänster för långtidsbostadslösa anvisas 2 miljoner euro åren 2010—2011. Dessutom anvisas sammanlagt 5 miljoner euro av projektfinansieringen inom social- och hälsovården för ändamålet åren 2010—2011.

Den statliga ersättningen till hälso- och sjukvårdsenheterna för kostnaderna för läkar- och tandläkarutbildning höjs med 5 miljoner euro år 2011.

För reparationer av mögelskador i daghem, åldringshem och hälsovårdscentraler beviljas 10 miljoner euro i retroaktiva statsunderstöd år 2012. Kommunernas utgifter ökar i motsvarande grad.

De invånarbaseade statsandelarna för basservice som har budgeterats för finansministeriets förvaltningsområde ändras automatiskt på grund av ändringarna i invånarantalet och åldersstrukturen. De statsandelar som är avsedda för finansiering av social- och hälsovårdstjänster ökar med 61 miljoner euro år 2011 och med sammanlagt ca 271 miljoner euro under ramperioden. Kommunernas utgifter ökar i motsvarande mån kalkylmässigt med 179 miljoner euro år 2011 och med 795 miljoner euro under ramperioden. Däremot innebär de mindre åldersklasserna inom **förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen** en automatisk minskning av de budgeterade statsandelarna för basservice med 22 miljoner euro år 2011 och med sammanlagt ca 80 miljoner euro under ramperioden. Utgifterna för grundläggande utbildning minskar i motsvarande mån kalkylmässigt med 65 miljoner euro år 2011 och med 235 miljoner euro under ramperioden. Den kommunala förskoleundervisning och grundläggande utbildning som ska finansieras från undervisningsministeriets förvaltningsområde ökar på grund av det ökade antal elever som ska omfattas av finansieringen med 13 miljoner euro år 2011 och uppgår vid utgången av ramperioden till 23 miljoner euro.

Inom undervisningsministeriets förvaltningsområde fortsätter genomförandet av de åtgärder i syfte att öka sysselsättning och studieplatser med stöd av yrkesinriktad grund- och tilläggsutbildning som fastslagits i budgetarna och tilläggsbudgetarna för 2009 och 2010 under ramperioden 2011—2014. Som helhet betraktad ökar de statsandelar som sammanhänger med detta syfte med ca 42 miljoner euro under ramperioden. Kommunernas utgifter ökar i motsvarande grad med ca 64 miljoner euro.

Statsbidrag som beviljats för läroanstalters anläggningsprojekt som en del av statens stimulansåtgärder betalas under åren 2011—2014 ut till ett belopp av sammanlagt 58 miljoner euro. För att förbättra sysselsättningen och aktiveringen av unga ökas anslaget för ungdomsarbete år 2010, och verkningarna sträcker sig också till 2011. Målet är att under ramperioden höja priset per enhet för ungdomsarbete minst lika mycket som kostnadsnivån ökar. Dessutom anvisas kommunerna ca 20—25 miljoner euro på årsbasis i riktade statsunderstöd ur anslagen för ungdomsarbete.

Av statsandelarna för basservicen överförs under ramperioden 10 miljoner euro på årsbasis för finansiering av **statens och kommunernas gemensamma datasystemprojekt**.

Enligt uppskattning kommer det att ske 7 **kommunsammanslagningar** år 2011, 3 år 2012 och 20 år 2013, då sammanslagningsunderstöd enligt kommunindelninglagen beviljas för sista gången. För ekonomiskt stöd och samarbetsunderstöd reserveras 115 miljoner euro år 2011, 46 miljoner euro år 2012, 76 miljoner euro år 2013 och 37 miljoner euro år 2014. De sammanslagningsunderstöd som betalas ut åren 2008—2011 kommer att överstiga det föreskrivna taket med 49 miljoner euro, vilket har dragits av från statsandelarna för basservice år 2011. Av anslaget har 1 miljon euro reserverats för samarbetsunderstöd åren 2010—2012, varefter understödet slopas.

Ersättningarna till kommunerna för flyktingar och asylsökande stiger med 22 miljoner euro år 2011 och ökar ytterligare något under ramperioden.

Den lönesubvention som beviljas kommunerna sjunker under ramperioden i någon mån jämfört med 2010 års nivå i takt med att sysselsättningen ökar.

BILAGA 1	Ändringar i rambeslutets struktur samt justeringar av pris- och kostnadsnivån
BILAGA 2	Totalekonomiska prognoser och antaganden 2009—2014
BILAGA 3	Personalkonsekvenser till följd av produktivetsfrämjande åtgärder, angivna enligt förvaltningsområde
BILAGA 4	Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins egentliga inkomster 2010—2014
BILAGA 5	Kommunalekonomins utveckling fram till 2014
BILAGA 6	Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten

Ändringar i ramens struktur samt justeringar av pris- och kostnadsnivån

Strukturella förändringar

De strukturella förändringarna i den andra tilläggsbudgeten för 2009, i budgeten för 2010, i tilläggsbudgetpropositionen för 2010 och i rambeslutet 2011—2014 höjer ramen med 16,5 miljoner euro år 2011 jämfört med rambeslutet från mars 2009. I tabellen nedan ges en närmare beskrivning av de strukturella förändringarna och av deras verkningar på utgiftsnivån året 2011. Sammantaget höjer alla de strukturella ändringarna i rambeslutet från maj 2007 ramen för 2011 med 609,4 miljoner euro.

Tabell 1. Ändringar i budgetens struktur jämfört med rambeslutet 26.3.2009, mn euro

Moment	Ärende	2011
25.20.01	Den bruttobudgeterade höjningen av utsökningsavgifter.	4,0
29.40.52	Slopandet av kompensationen till Helsingfors universitet för inkomstskattefriheten för Helsingfors universitetsapotek (motsvarande inkomster på årsbasis under moment 11.01.02)	5,5
29.50.51	Överföringen i samband med universitetsreformen från UVM:s moms-moment (29.01.29) utanför ramen till moment 29.50.51 inom ramen höjs med 5,8 miljoner euro utifrån bokslutsuppgifterna för 2008.	5,8
30.50.20	Ombyggnaden av jorddammarna i Uljua och tidigareläggandet av utbyggnaden av fiskodlingsanstalten i Enare.	-2,0
30.70.01	Nettobudgeteringen av inkomsterna av fastighetsinskrivningsuppgifterna (inkomsterna under moment 12.25.10 minskas med motsvarande summa).	-11,0
31.10.20	Tidigareläggande av anskaffningen av landsvägsfärjor.	-2,6
31.20.01	Effekten på årsnivå av bruttobudgeteringen av tillsynsavgifterna för besiktningsverksamhet blir 1,08 miljoner euro högre än vad som beräknats i samband med rambeslutet 2009—2012.	1,1
31.40.50	Tidigareläggandet av bredbandsprojektet (tidigareläggandet av finansieringen ska ske inom valperioden).	-2,0
32.20.40	I samband med universitetsreformen överförs 2,5 miljoner euro från ANM:s moms-moment (32.01.29) utanför ramen till moment 32.20.40 inom ramen.	5,0
32.20.40	Överföringen av medel i samband med universitetsreformen från ANM:s moms-moment (32.01.29) utanför ramen till moment 32.20.40 inom ramen har preciserats och blir 2,5 miljoner euro mindre än beräknat år 2011.	-2,5
33.01.26	Höjningen av lotteriskatten minskar utgifterna under moment 33.90.50 Understöd från Penningautomatföreningen, vilket i motsvarande mån ökar finansieringen under moment 33.01.26 (Statlig finansiering av utgifterna för läkarhelikopterverksamheten) inom ramen.	10,5
33.10.28	Överföring från ett moment utanför ramen (33.40.60) till ett moment inom ramen på grund av preciseringen av kostnadsandelar för FPA:s omkostnader.	8,2
33.20.50, 33.20.51, 33.20.52	Överföring av förmåner och vissa ersättningar för uppehälle i samband med arbetslivsträning från moment 32.30.51 till momenten 33.20.50, 51 och 52, dvs. till moment utanför ramen.	-8,4
33.20.53	Den utökade arbetskraftsutbildningen minskar utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa (33.20.50), dvs. en överföring till ett moment inom ramen.	3,7
33.20.54	Den utökade arbetskraftsutbildningen minskar utgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa (33.20.50), dvs. en överföring till ett moment inom ramen.	11,5
33.30.60	Överföring från moment 33.40.60 utanför ramen av de kostnader för beskattningen som FPA betalar till skatteförvaltningen.	10,5

35.10.77	Tidigareläggning av vissa överföringsledningsprojekt (tidigareläggningen av finansieringen ska ske inom valperioden).	-1,9
35.20.56	En fullmakt på 50 miljoner euro för konjunkturrelaterade reparationsunderstöd 2010 med vidhängande anslagskonsekvenser överförs till Statens bostadsfond.	-19,0
	Strukturella förändringar sammanlagt	16,5

Justeringar av pris- och kostnadsnivån

Beslutet om ramarna för statsfinanserna 2011—2014 har gjorts upp enligt pris- och kostnadsnivån år 2011. En del av utgifterna i ramen, exempelvis utgifterna för utvecklingssamarbete och den statliga medfinansiering som motsvarar finansieringen från EU:s strukturfonder, har tagits in i rambeslutet enligt gängse priser, varvid de innefattar en uppskattning av hur höjningen av prisnivån under ramperioden kommer att inverka på anslaget. Till övriga delar justeras utgiftsnivån i ramen årligen utifrån den beräknade höjningen av pris- och kostnadsnivån enligt tabell 2.

Priskorrigeringen varierar årligen beroende på justeringar av pris- och kostnadsnivån. De pris- och kostnadsjusteringar som framgår av tabell 2 grundar sig på finansministeriets prognoser för prisutvecklingen från mars 2010. De index som använts vid justeringen ingår i bilaga 2. Priskorrigeringsarna justeras i enlighet med de nya prognoserna i samband med beredningen av budgetpropositionen 2011.

De pris- och kostnadsjusteringar som gjorts sedan rambeslutet av den 25 maj 2007 uppgår till sammanlagt 2 985 miljoner euro fram till 2011.

Tabell 2. Justering av rambeslutet från 25.5.2007 enligt pris- och kostnadsnivån 2011, mn euro

Ramutgifterna enligt ekonomisk art	Ramen för 2011 enligt prisnivån 2010 (utan strukturförändringar)			Index	Justeringar av pris- och kostnadsnivån enligt prisnivån 2011		
	Rambeslut 25.5.2007	Prisjusteringar 2008–2010	Sammanlagt		Justering av anslagen och ramnivån		Övriga kostnadsjusteringar
					Lagstadgade	Avtalsbaserade	
15–17 Pensioner	3 645	305	3 950	ArPL-index	71		
18–19 Anskaffning av försvarsmateriel	667	47	715	förhandshöjning 1,5 %*		7	
01–14 Löner samt socialskydds- och pensionsavgifter	5 437	531	5 968	avtalshöjningar		0	
01–14, 20–28 Övriga omkostnader och konsumtionsutgifter	2 912	187	3 098	förhandshöjning 1,5 % basprisindex för hemmamarknadsvaror		5	86
30–39 Kalkylerade statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.	8 473	731	9 204	statsandels-index	162		
30–39 Övriga statsbidrag till kommuner och samkommuner m.fl.	636	38	675	basprisindex för hemmamarknadsvaror			24
40–49 Statsbidrag till näringslivet	2 152	131	2 283	basprisindex för hemmamarknadsvaror			80
50–59 Statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund som enligt lag ska indexeras	1 167	64	1 232	ArPL-/FPL-index/konsumentprisindex**	46		
50–59 Icke-indexerade statsbidrag till hushåll	2 282	111	2 393	FPL-index			14
50–59 Övriga statsbidrag till hushåll och allmännyttiga samfund	1 357	55	1 412	konsumentprisindex			35
60 Överföringar till statliga fonder utanför budgeten och till folkpensionsanstalten	156	5	161	konsumentprisindex			4

60 Statens andel i de utgifter som föränleds av sjukförsäkringslagen	1 358	44	1 402	konsumentprisindex	0		35
61–65 Statlig medfinansiering motsvarande EU:s strukturfondsfinansiering och övriga överföringar inom landet	614		614	ingår i ramen för programperioden			
66–68 Överföringar till utlandet	1 076		1 076	gångse priser enligt ramen			
69 Överföringar till EU	1 670	70	1 740	EU:s BNP-index och konsumentprisindex	40		
70–79 Realinvesteringar	350	14	364	realräntindex			11
90–99 Övriga utgifter	56	4	59	konsumentprisindex			2
Ofördelad reserv och tilläggsbudgetreserv	401	15	416	konsumentprisindex			10
Ramen för valperioden, sammanlagt 2011	34 409	2 352	36 762		319	11	301

* I anslagsnivån för försvarsmaktens omkostnader och anskaffningar av försvarsmateriel (exkl. personalkostnader) görs en föregripande pris- och kostnadsnivåjustering på 1,5 %, som sedan i efterhand justeras så att den i fråga om försvarsmaktens omkostnader och materiel- och förvaltningsutgifter för den militära krishanteringen motsvarar höjningen i levnadskostnadsindex samt i fråga om anskaffningarna av försvarsmateriel höjningen i underindexet DK till producentprisindex för industrin.

** De lagstadgade prisjusteringarna har gjorts på basis av ändringarna i konsumentprisindex (KPI), folkpensionsindex (FPL-index) eller arbetspensionsindex (ArPL-index) beroende på moment. Kalkylerna justeras enligt ett referensindex (FPL-, ArPL-index) baserat på det index till vilket lagen binder förmånen i fråga i samband med kompletteringen av budgetpropositionen för det aktuella året, varvid det verkliga indextalet redan är känt.

Totalekonomiska prognoser och antaganden 2009–2014

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
BNP, volymförändring	-7,8	1,1	2,1	3,3	2,8	2,3
BNP, prisförändring	0,6	1,8	2,2	2,2	2,2	2,2
BNI, värde, mn euro	170 851	175 580	183 140	192 920	202 660	211 910
Konsumentprisindex, förändring	0	1,5	2,5	2,0	2,0	2,0
Inkomstnivåindex, förändring	3,9	2,8	2,5	3,0	3,7	3,7
Byggnadskostnadsindex, förändring	-1,1	3,5	3,0	2,0	2,0	2,0
Basprisindex på hemmamarknaden, förändring	-6,4	2,7	3,5	2,0	2,0	2,0
Arbetslöshetsgrad	8,2	10,2	9,6	8,8	8,0	7,3
Lönesumma, förändring	-1,0	0,3	3,5	4,1	4,5	4,2
ArPL-index	2286	2292	2335	2392	2443	2500
FPL-index	1502	1502	1511	1548	1579	1611
Statsandelsindex:						
Förändring i kostnadsnivån	3,0	2,0	2,5	2,9	2,8	2,7
Förändring i kostnadsnivån, budgetpropositionen	3,9	2,6	1,7	2,9	2,8	2,7
— inbegriper en indexkorrigering	+0,8	+0,6	-0,8			
Universitetsindex	1,5	2,5	2,7	2,6	3,1	3,1
Arbetslöshetsförsäkringspremie						
— arbetsgivare, genomsnitt	1,92	2,12	2,32	2,52	2,52	2,52
— arbetstagare	0,20	0,40	0,60	0,80	0,80	0,80
ArPL-premie	21,3	21,6	22	22,7	23,1	23,5
— arbetsgivare	16,8	16,9	17	17,3	17,5	17,7
— arbetstagare under /= $\neq$ 53 år	4,3	4,5	4,8	5,2	5,4	5,6
— arbetstagare över 53 år	5,4	5,7	6,1	6,6	6,9	7,1
— lönekoeficient	1,192	1,231	1,262	1,284	1,314	1,356

Personalkonsekvenser till följd av produktivetsfrämjande åtgärder, * angivna enligt förvaltningsområde och i årsverken (årsv.)

Förvaltningsområde	Åtgärder före 2011, inkl. åtgärder som redan vidtagits	Åtgärder före 2015	Åtgärder sammanlagt
SRK	-9	-2	-11
UM	-111	-32	-143
JM	-685	-103	-788
IM	-692	-385	-1 077
FSM	-1 890	-1 153	-3 043
FM	-1 844	-624	-2 468
UVM	-325	-220	-545
Universiteten	-1 000	**	-1 000
JSM***	-650	-408	-1 058
KM	-440	-254	-694
ANM	-1 483	-1 192	-2 675
SHM	-340	-413	-753
MM	-176	-98	-274
Sammanlagt	-9 645	-4 884	-14 529

* De totala verkningarna av åtgärderna motsvarar rambeslutet från den 26 mars 2009. Det mål som motsvarar 59 årsverken har på överenskommet sätt överförs mellan finansministeriets och arbets- och näringsministeriets förvaltningsområden till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Överföringen beror på specificeringen av produktivetsmålen för regionförvaltningens enhet för dataförvaltningstjänst och på preciseringen av målen.

** För universiteten enligt den nya organisationsformen har inga mål uppställts för den period som går ut 2015.

*** Innefattar målen för de statsunderstödda organisationerna inom skogsförvaltningen (före 2011 -60 årsverken och före 2015 -100 årsverken).

**Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins egentliga inkomster
2010—2014, md euro**

	2010	2011	2012	2013	2014	2010—2014
	inkl. tilläggsb.					genomsnitt. årlig förändr., %
Skatteinkomster sammanlagd	32,0	35,1	37,2	38,8	40,4	6,0
— förvärvs- och kapitalinkomster	7,1	7,4	7,9	8,3	8,7	5,4
— samfundsskatt	2,7	3,2	3,9	4,2	4,4	13,2
— mervärdesskatt	13,4	14,3	14,9	15,5	16,1	4,7
— acciser	5,2	6,2	6,2	6,2	6,3	5,0
— övriga skatteinkomster	3,7	4,0	4,4	4,6	4,8	7,1
Inkomster av blandad natur	4,7	4,6	4,7	4,8	4,8	0,7
Ränteinkomster, inkomster av försäljning av aktier och intäktsföring av vinst	1,3	1,6	1,7	1,7	1,8	8,5
— varav inkomster av försäljning av egendom	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	
Inkomster sammanlagt*	38,3	41,5	43,8	45,5	47,1	5,3

* Inkluderar återbetalningar av lån som staten beviljat.

Finansministeriets uppskattning av budgetekonomins balans 2010—2014, md euro, gängse priser

	2010*	2011	2012	2013	2014
Budgetekonomins beräknade inkomster sammanlagt	38,3	41,5	43,8	45,5	47,1
Utgifter sammanlagt (gängse priser)	50,6	50,0	51,9	53,6	55,0
Budgetekonomins balans	-12,3	-8,5	-8,1	-8,1	-7,9
Statsskulden i förhållande till BNP, %	44	46	48	50	51

* Enligt det ställningstagande som regeringen förhandlat fram om tilläggsbudgetpropositionen.

Den uppskattade utvecklingen i kommunalekonomins inkomster och utgifter enligt kommunernas bokföring, md euro (gängs priser)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Resultatbildningen							
1. Verksamhetsbidrag	-21,43	-22,65	-23,38	-24,13	-25,04	-25,98	-26,95
2. Skatteinkomster	17,53	17,61	17,51	18,19	18,42	19,06	19,83
3. Statsandelar, driftsekonomin	6,43	6,90	7,44	7,67	8,01	8,32	8,63
4. Finansiella intäkter och kostnader, netto	-0,13	0,09	0,05	0,02	-0,02	-0,07	-0,12
5. Årsbidrag (=1.+2.+3.+4.)	2,40	1,95	1,62	1,75	1,36	1,34	1,39
6. Avskrivningar	-1,94	-2,01	-2,07	-2,13	-2,19	-2,26	-2,32
7. Extraordinära poster, netto	0,26	0,11	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
8. Räkenskapsperiodens resultat	0,72	0,05	-0,19	-0,13	-0,58	-0,67	-0,68
Finansiering							
9. Årsbidrag	2,40	1,95	1,62	1,75	1,36	1,34	1,39
10. Extraordinära poster	0,26	0,11	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
11. Korrigeringsposter i den interna finansieringen	-0,53	-0,35	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45
12. Intern finansiering, netto (=9.+10.+11.)	2,13	1,71	1,42	1,55	1,16	1,14	1,19
13. Investeringar i anläggningstillgångar	-4,13	-3,97	-4,10	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00
14. Finansieringsandelar och försäljningsinkomster	1,12	0,78	1,05	1,00	1,00	1,00	1,00
15. Investeringar, netto (=13.+14.)	-3,01	-3,19	-3,05	-3,00	-3,00	-3,00	-3,00
16. Finansieringsbehov (=12.+15.)	-0,88	-1,49	-1,63	-1,45	-1,84	-1,86	-1,81
17. Lånestock	9,60	11,07	12,57	14,02	15,82	17,62	19,42
18. Likvida medel	4,04	3,69	3,56	3,56	3,52	3,46	3,45
19. Nettoskuld (=17.-18.)	5,55	7,38	9,00	10,46	12,30	14,16	15,97

Statsbidrag för kommuner och samkommuner som omfattas av basservicebudgeten, mn euro (ramåren 2011—2014 enligt prisnivån för 2011)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kalkylerade statsandelar jämte utjämningsposter inom statsandelssystemet							
Finansministeriet*	6 637	7 184	7 753	7 877	7 979	8 040	8 095
Undervisningsministeriet**	994	964	981	987	992	989	986
— därav finansiering till samkommunerna på basis av priset per enhet***	1 245	1 299	1 351	1 360	1 368	1 365	1 361
Sammanlagt	7 631	8 148	8 734	8 864	8 971	9 029	9 081
Övrigt statsbidrag inom basservicebudgeten							
Inrikesministeriet	46	46	79	101	101	111	111
Finansministeriet	44	142	114	115	46	76	37
Undervisningsministeriet	153	155	196	209	217	217	216
Arbets- och näringsministeriet	57	40	32	30	27	27	27
Social- och hälsovårdsministeriet	388	449	500	537	549	547	541
Sammanlagt	687	832	921	992	941	978	932
Statsbidrag inom basservicebudgeten sammanlagt	8 319	8 980	9 655	9 857	9 911	10 007	10 013

* Statsandelarna för 2008—2009 har kalkylmässigt ändrats så att de motsvarar strukturen i statsandelsreformen 2010.

** Innehåller statsandelarna för gymnasieutbildning, yrkesutbildning, yrkeshögskolor och andra mindre statsandelar som inte ingår i 2010 års reform. Av de nuvarande statsandelarna för undervisnings- och kulturverksamhet har den kalkylerade andelen av den utbildning kommunerna ordnar uppskattats till 72 % år 2008, 68 % år 2009 och 43 % fr.o.m. år 2010.

*** Finansieringen till samkommunerna enligt pris per enhet är större än statsandelarna till kommunerna, eftersom största delen av de uppgifter som stannar inom undervisningsministeriets förvaltningsområde ordnas av någon annan instans än kommunen, och till följd av detta blir den invånarbaserade finansieringsandelen större än den statsandel kommunerna får (det s.k. systemet med huvudmän).